

4. ročník Den dyslexie

Přijďte se přesvědčit, že s handicapem jdou dělat zázraky.
**VELKÁ SHOW S DVĚMA NOVÝMI DIVADELNÍMI PŘEDSTAVENÍMI S DYS TĚMATY, WORKSHOPY
S DYS UMĚLCI, ODBORNÍKY ČI VYNÁLEZCI.**

Pořádá nezisková organizace Umění a věda na podporu dyslektickým dětem
(www.dys.cz)

Místo konání: 9. září 2013 od 10 – 20 hodin ve Veletržním paláci
v Národní galerii v Praze
(www.ngprague.cz)

Po celý den je pro návštěvníky akce zdarma.

Detail o účastnících:

MgA. Štěpán Beránek, (www.stepanberanek.cz, www.kurzysocharstvi.cz), absolvent AVU, sochař a grafik s handicapem DYS povede workshop, na kterém si účastníci nakreslí zátiší, či portrét a vyzkouší si pocit opravdového umělce, který tvoří na stojanu. Sochař Štěpán Beránek má svou školu - kurzy Sochařství a Kresby, jež jsou o snaze v lidech probudit to, co je za tím vším; za handicapu, jako je dyslexie a mnohé další. Právě ve vnímání světa jsme úplně svobodní, a když to pak předáváme papíru nebo hlíně, je to jako bychom tvořili nový vesmír s vlastními prioritami, bez ohledu na handicapu či školní osnovy. Celou základní školu měl Štěpán čtyřky ze všech předmětů, kromě přírodopisu, historie a výtvarky. Nemohl prý dělat nic jiného, než se stát umělcem. Jeho zjištění dnes je, že nejde o žádný proces výběru povolání, ale být umělcem, je pro něj jediný možný způsob vyjádření, vstřebání věcí a tím jde o nejsmyslnější povolání.

Ak. mal. Ivan Komárek (www.ivankomarek.cz), malíř a grafik, absolvent AVU s handicapem DYS, používá ve své tvorbě různé materiály, ne jen barvu a štětec. Na svém workshopu bude účastníkům prezentovat svět prostřednictvím koláží z dekorativních interiérových tapet, se kterými se setkáváme v běžném životě ve svých příbytcích. Ivan sám, jako dyslektik, má problém napsat sms bez chyby. Dokáže ale slova vytvářet jako obraz? Je umění jeho jazykem? Umí vůbec každý z nás vytvořit své jméno tvarem a to v koláži s pomocí nůžek a lepidla, štětce a barvy? Odpovědi na tyto stěžejní otázky se objeví na jeho workshopu.

Dr. Alena Kupčíková (www.alenakupcikova.cz, www.dys.cz), absolvent AVU, kontroverzní multimediální umělkyně s handicapem DYS, zakladatelka Dne Dyslexie a ředitelka neziskové organizace Umění a věda na podporu dyslektickým dětem, je známá především díky svému speciálnímu choulostivému dílu „chlupatice“, je rovněž autorkou celosvětově prvního slabikáře a testů pro děti s rizikem dyslexie, jež byly vytvořeny samotným dyslektikem. Jedná se o multimediální interaktivní slabikář a testy pro děti s rizikem dyslexie ve věku od 4 do 6 let, který autorka představí na interaktivních tabulích. Bude hovořit o svém výzkumu, jak děti vnímají písmenka tvarem, barvou a zvukem. Dále pohovoří o tom, co pro ni bylo v jejím životě nejtěžší a nejlepší ohledně handicapu DYSLEXIE. Sama jako dyslektik a dysortograf čte převážně odborné publikace, neřídí automobil, plete si vpravo a vlevo. Novinkou je, že slabikář a testy jsou nyní v angličtině a němčině a je také možno stáhnout DEMO ve všech jazycích. Další novinky na www.dys.cz

MgA. Jaroslav Černý (www.jaroslavcerny.cz), režisér a spisovatel s diagnózou dyslexie. Potýká se s tímto handicapem celý život. Nejprve se stal zedníkem, až pak vystudoval FAMU. Napsal již 7 knih a

natočil přes 300 dokumentů. Je místopředsedou sdružení dokumentaristů FITES. Minulý rok představil v rámci Dne Dyslexie divadelní hru s názvem „Kaviár na chodníku“ o dys rodině. Sám je dyslektik a aniž si to přímo uvědomuje, celý život natáčel převážně dys umělce, kteří ho vždy fascinovali.

Workshop bude debatou o dokumentárním filmu DAR DYSLEXIE a jeho volném pokračování.

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10437113181-dar-dyslexie/>

Ing. Dagmar Rýdlová (se svým projektem Jazyky bez bariér), (www.jazyky-bez-barier.cz) Inženýrka ekonomie s handicapem DYS, která vytváří pomůcky pro dyslektiky již 15 let a je také známa pod přezdívkou DYS-baba. Workshop je určen pro děti od 10 let. Na workshopu Dagmar představí občanské sdružení ADYS (Angličtina pro dyslektiky). Posláním sdružení je pomáhat dětem s dyslexií při výuce angličtiny. Cílem je dostatek výukových materiálů v uchopitelnější formě. Workshop je určen učitelům, dětem, rodičům i dalším zájemcům. Budeme si hrát s výukovými materiály a vytvářet nové s pomocí programu Jazyky bez bariér. NOVINKA! PROGRAM JAZYKY BEZ BARIÉR PRO TABLETY A MOBILY.

GOOGLE PLAY: <https://play.google.com/store/apps/details?id=cz.jazykybezbarier>

PaedDr. Drahomíra Jucovičová (www.dh.wz.cz)

Workshop s názvem "Přesvědčte se, že se česká gramatika nechá naučit! ", spoluautorka interaktivních učebnic českého jazyka (Pravopis, Hláskosloví, Tvoření slov a význam slov, Tvarosloví) - pro jejichž používání stačí dítěti jen ruce (nepotřebuje ani počítač)! Učebnice mohou využít nejen učitelé, ale i rodiče (součástí je návod pro dospělé i děti, jak jednotlivé pomůcky v učebnicích použít). Autorka má zkušenost i jako maminka dvou dříve značně hyperaktivních synů s ADHD a specifickými poruchami učení. Na workshopu předvede nejen interaktivní učebnice, ale všechny pomůcky, které sama vytvořila (zpočátku proto, aby pomohla svým synům). Je speciální pedagog-poradce (PPP pro Prahu 1, 2 a 4, FN Bulovka), lektorka Pedagogické fakulty UK Praha, spoluautorka řady publikací a pomůcek k problematice specifických poruch učení a chování (např. Metody práce s dětmi s ADHD – pro rodiče i učitele; Metody reedukace specifických poruch učení aj.)

Jindřich Matěk (http://jindrich-tyn.rajce.idnes.cz/Ma_prace_ocima_fotografie/) (soustružník a brusíř kovu s talentem fotografa), je dyslektik a sám o sobě říká, že ve 36 letech neumí číst. Na workshopu představí své čtenářské dovednosti předčítáním básní a bude mluvit o svém životě. Nestydí se za svůj život dyslektika, ba naopak. Je také možné, že kdyby se Jindra ocitl mezi jinými lidmi, je dnes profesionální fotograf. Miluje fotografii, ale hlavně miluje možnost fotit detail. Na workshopech bude učit děti vnímat detail, nejen fotoaparáty (které si děti mohou přinést sebou), ale i prostřednictvím, dnes tak používaného, mobilního přístroje. Následně budou společně konzultovat kompozici, principy fotografie, perspektivu a význam věcí. Když člověk přemýšlí, jakou dělá fotografii, o to víc si ji pak zamiluje. Faktem je, že dyslektiků je mezi fotografy a kameramany mnoho, protože vše zpracovávají přes obraz.

Just!Impro (<http://impro.webnode.cz/improvizatori/>)

divadelní improvizace- tematicky zaměřené představení, které bude o životě, nástrahách a genialitě spojené s handicapem DYS. Improvizační skupina Just! Impro vznikla po několikaletém společném improvizování a je zaměřena především na tzv. Improshow. Členové Just! Impro jsou Jiří Axman, Láďa Karda, Nikola Orozovič, Jana Tupá, Martin Vasquez a Lukáš Venclík. Všichni členové improvizací skupiny Just! Impro začínali s tzv. Theatre Sports, čili divadelními sporty. Šlo o zápasy v improvizaci,

kdy proti sobě stály dva týmy, a diváci po každé improvizaci určovali, který tým byl v improvizaci úspěšnější. Tento směr vznikl v Kanadě a postupně se rozšířil do mnoha zemí. Po několika letech se vyprofilovala další varianta improvizací a tou je právě již zmiňovaná Improshow, na kterou se Just Impro! zaměřili. Je to svižná a rychlá zábava, vyžadující pohotové reakce improvizátorů, jejich spolupráci, a bavící se publikum.

Dr. Martin Vasquez, (www.vasquez.cz/profil.html)

Workshop jak překonat strach a obavy a komunikovat, jako byste nebyli dyslektici?

Profesionální kouč Vás naučí prezentovat sama sebe a věří, že dokáže předběhnout strach každého před svým vlastním handicapem. Absolvoval pražskou DAMU (Dramatická výchova, Autorská tvorba a pedagogika), poté na Divadelní fakultě JAMU v Brně pokračoval v doktorském studiu se zaměřením na psychologii komunikace, kreativitu a improvizaci. Založil Českou improvizací ligu a improvizací divadlo [JUST! IMPRO](#), se kterým pravidelně vystupuje (nyní především ve Švandově divadle v Praze). Od roku 2006 účinkuje v rámci Slam Poetry a v televizní stand-up comedy show Na stojáka, natáčené živě pro HBO a Českou televizi.

Ing. Rudolf Kutina MBA (<http://visuallab.net/zapisky-dyslektika>), manažer dyslektik.

Vystudoval s tímto handicapem Vysokou školu (v ruštině) a vylepšil ji v programu MBA (v angličtině). Sám je autorem vlastních kreativních pomůcek „homemade“, jimiž se snaží pomoci jako dyslektik a rodič svým dětem, což by mohlo být inspirací pro mnohé rodiče. Rovněž bude hovořit o tom, co mu pomáhá v praktickém životě, o své vedoucí pozici, kterou zvládá bez vlastní sekretářky. Jak je možné studovat vysokou školu v jiném jazyce, jak on sám chce změnit svět, aby lidé pochopili, co to je dyslexie? Workshop bude debatou o všech těchto tématech.

Bc. Klára Pašková Synková, absolventka UK (sociální práce - krizový management), v současnosti zakončuje studium na Ekumenickém institutu UK, kde se věnuje tématu symbolu a jeho obsahu v dnešní době. Sama trpí dysfunkcí orientace. V prostředí umění i DYS se pohybuje celý život. Její bratr – dyslektik, je úspěšným českým umělcem, prarodiče jsou oba sochaři - M. a O. Hejní. Klára je dlouholetým zaměstnancem Národní galerie, u organizace Dne DYS stojí od samého počátku. V rámci Dne DYS povede workshop – origami. Skládání prostorových objektů z papíru má velmi blízko k trojrozměrnému vnímání dyslektiků, je však také příležitostí vytvářet jakési sochy, z počátku podle návodu, postupně však může přerůst v tvůrčí, až uměleckou činnost. Při skládání origami je důležitá přesnost, proto může být zároveň i velmi vhodným cvičením koncentrace, psychomotoriky i paměti pro všechny, kteří trpí dys-handicapem.

Fešák Píno a Bóna BON Bóna SHOW (www.fesakpino.cz)

Fešák Píno - kamarád bez hranic a Bóna BON Bóna – hvězda mezi bonbóny uvádějí show o dyslexii ve světě pohádek! Speciální show připravená pro Den dyslexie. Show o všech kladech i záporech dyslexie. Show plná DÁRKŮ, SOUTĚŽÍ a ZÁBAVY!!! Fešák Píno je stále usměvavý a dobře naladěný kamarád všech dětí. Skotačí od rána do večera. Miluje smích a zábavu. Je nejšťastnější, když může všechny fešáky a fešandy potěšit svými písničkami, přivést jim radost, smích, ale také poučení. Bóna BON Bóna je jeho nerozlučná kamarádka. Její nejoblíbenější činností je pohyb na všechny způsoby, ale nejvíce tanec. Miluje bonbóny všech chutí a velikostí, kterých má pro své dětské kamarády vždycky dostatek. Představitelka Bóni BON Bóni má zkušenosti i se svou dyskalkulií.

PaedDr. Mária Navrátilová (www.sfumato.cz, www.abcmusic.cz) se svým projektem Sfumato (Splývavé čtení). Efektivní čtecí metodou postupně se rozšiřující do českého školství je Splývavé čtení „Sfumato“. Mária má více než pětaticetileté pedagogické zkušenosti; původním povoláním je operetní zpěvačkou a učitelkou se zaměřením hudebně-dramatickým, s úzkou specializací v oblasti

nápravy nezpívajících a špatně čtoucích dětí (reedukace čtení). Splývavé čtení začala formulovat v roce 1974. Na workshopy si budete moci tuto metodu zkusit či přímo zkonzultovat s autorkou a jejími pomocníky. Podstatou metody je periferní načítání písmen, následné hlasité a vázané (plynulé) vyslovování postupně celého slova. Velikým kladem je, že metoda je postavena na základě pomalé realizace a respektuje individuální tempo každého jednotlivce. Děti čtou nejen technicky správně, ale CNS má čas na zpracování koordinovaného pohybu a tím se umožňuje hned od začátku číst s porozuměním. VZDĚLÁVACÍ A DIDAKTICKÝ INSTITUT ABC MUSIC® v.o.s. vydalo i různé pomůcky.

Celé Česko čte dětem®, o. p. s. na Dni dyslexie www.celeceskoctedetem.cz a 24 minutové video o společnosti <http://youtu.be/quglNMIKUFU>.

Dyslexie a problémy se čtením, které dyslektici mají, způsobují, že tito čtenáři velice těžko hledají lásku ke knize. „Celé Česko čte dětem“ je možná cesta, jak ukázat, že číst může každý, i když pomalu a špatně. Také rodiče, kteří mají doma dítě s dyslexií, by si měli uvědomit, jak blahodárný vliv má pravidelné předčítání dítěti na jeho psychický, intelektuální a morální rozvoj.

Pravidelné čtení dítěti má obrovský význam nejen pro jeho emoční zdraví, ale také pro formování návyku číst si v dospělosti. Vědci a praktikové shodně tvrdí, že pravidelné hlasité předčítání učí dítě jazyku a myšlení, rozvíjí jeho paměť a obrazotvornost, obohacuje ho o vědomosti a vzorce morálního chování, posiluje jeho sebevědomí. V oboru dyslexie vědci říkají, že pokud rodiče předčítají svému dítěti, nemá pak takovou obavu po knize sáhnout a lásku ke čtení si najde, hovoříme i o rodičích s dyslexií, nebojte se!!! Celé Česko čte dětem má motto: Investujeme dvacet minut denně do hlasitého čtení – dětem a s dětmi – a vychovávejme z nich vnímavé čtenáře.

Bc. Martina Štanclová (ředitelka kouzelných škol - MŠ a

ZŠ. www.kouzelneskoly.cz, www.montessoricr.cz) ví, jaké to je být dyslektik školou povinný, protože sama prošla lopotnou cestu naší vzdělávací soustavou a chtěla, aby něco podobného nezažívali její děti ani ostatní. Před 10 lety se potkala s pedagogikou Montessori a to jí změnilo život. V dospělém věku dokázala pochopit věci, které si dříve nebyla schopna zapamatovat, uložit, pochopit. Došlo jí, že je to cesta pro děti, které zažívají to, co kdysi ona a v současné době je ředitelkou.

Společnost Montessori přináší metodu Montessori do České republiky od roku 1998. Nabízí poradenství a konzultace v oblasti práce s dětmi podle principů Montessori pedagogiky nejen pedagogickým odborníkům, ale i laické veřejnosti. Pořádá vzdělávací kurzy a semináře, spolupracuje s centry a školami pracujícími na principu Montessori. Více najdete na www.montessoricr.cz

Motto: „Díky programu Montessori může být každé dítě úspěšné.“

Karel Šmíd majer www.qpharma.cz

Workshop a informace o výzkumu a praxi Karla Šmíd majera ze společnosti Qpharma. Mozek, mastné kyseliny a poruchy učení a chování aneb Jak může vhodná strava pomoci dětem s poruchami učení a chování. Víte, že i děti s dyslexií mohou lépe využívat své schopnosti? Seznamte se s účinky podávání vybraných mastných kyselin omega-3 a omega-6 u dětí a dospívajících s poruchami učení a chování. Výsledky výzkumů a zkušenosti lékařů jsou více než zajímavé.

Točenou limonádu pro děti a lahodné pivo nám na Den dyslexie dodá PIVOVAR ROHOZEC, a.s.